

The background of the cover is a composite image. The upper portion shows a dark night sky filled with stars, with the Milky Way galaxy visible as a bright, hazy band of light stretching diagonally across the frame. The lower portion shows a landscape of rolling hills or mountains under a warm, orange and yellow glow, suggesting a sunset or sunrise. The overall color palette is a mix of deep blues and blacks from the night sky, and warm oranges and yellows from the horizon.

Duro Sudeta

UMIRANJE DANA

Virtualna antologija hrvatske poezije

Đuro Sudeta

UMIRANJE DANA

Virtualna antologija hrvatske poezije

2024.godine

Naslov: UMIRANJE DANA

Autor: Đuro Sudeta

Urednik:

Nenad Grbac

© Copyright Đuro Sudeta. Sva prava pridržana.

Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kom obliku ili na bilo koji način uklopiti u drugi rad, prenijeti u bilo koju formu: bez pismenog odobrenja autora, uvažavajući sva autorska prava.

*"Prolaze vode, oblaci prolaze i dani ispod njih
prolaze. Dolaze — prolaze. Provuku se plave
sutonove sjenke, prokaplju mračci kroz prozore,
provuku se, pritaje, pa ih nestane. Nestane sunca,
boja nestane i dan se za danom ugasi i ode
nekuda u daljine. Tamo su već prošli vijekovi,
životi i godine."*

Đuro Sudeta, Mor

Pripremio: Nenad Grbac

Uredio i obradio: Nenad Grbac

PREDGOVOR KNJIGE

Đuro Sudeta, (10. IV. 1903 - 1927), hrvatski književnik i pjesnik učiteljsku školu završio je u Zagrebu te od 1923. radio kao učitelj u podravskom selu Virje, u čemu ga je prekinula tuberkuloza od koje je obolio još kao maturant. U Virju razvio uređivao humoristički list i knjige, otisnuo svoju prvu zbirku pjesama. Od ljeta 1925. liječio se u Topolšici (Slovenija), Zagrebu i Koprivnici.

Pisao je pjesme, članke i političke rasprave u Luči, Hrvatskoj prosvjeti i Vijencu. U književnosti se javio 1919. pjesmama u katoličkom časopisu Luč. Pjesme su mu objavljene u zbirkama Osamljenim stazama (1924) i Kućice u dolu (1926); odlikuje ih mješavina tradicije hrvatske moderne i ekspresionističkih strujanja s prevladavajućim temama djetinjstva, bolesti i slutnje skore vlastite smrti te sutonskim i jesenskim ugođajima.

O smrti je napisao nekoliko antologijskih pjesama kao što su Misao na smrt, Mrtvo sunce, Ugasio se dan i Kad umrem. Sličnim se temama bavio i u prozi - posmrtno su mu objavljene dvije knjige lirske i autobiografske proze (Proza, I-II, 1943). Najznačajnije mu je prozno djelo pripovijest Mor (1930), koje tematizira čovjekovo otuđenje od prirode kao posljedicu tehnološkog napretka i težnje za materijalnim dobrima.

Njegov opus, iako nevelik, ima posebnu vrijednost; Sudeta je jedna od najzanimljivijih književnih pojava u hrvatskoj književnosti između dvaju svjetskih ratova.

U Zagrebu, dana. 27. 07. 2024, Nenad Grbac

MISAO NA SMRT

Ima dana kad sve lako jako zavolim
da od čuda i cvijeće procvate.
Na visokom svodu oblačići koji su već prošli
počele da se vrate!

Ima dana kad progovore i debla,
i ptice pričaju o čudesima u gori.
Sa oblačnog neba padne zraka zlatnog sunca
vrh raži koja zori.

Ima dana kad sve potpuno zaboravim
pa ne mogu biti više grub ni zao,
kad se ruka maša grudi mjesto srca
koje sam već dao.

Ima dana kad je sve tako poznato i blago
Da ne mogu više ni mrziti ni kleti:
- ima dana kad osjetim jasno: da ću -
naskoro umrijeti!

RUKE

(Katarini)

Umorne ruke moje
kako ste suhe i žute -
umorne!

Stavljam vas tiho kraj sebe
na tople jastuke svoje
da se odmorile.

A tko će vas da odmori?
Vi ste umorne vječno.

Ko vodeno cvijeće hlapite
kad ga iz vode iščupaju
mlada
uz tihu obalu riječnu.

Zalud vas jastuci mole.
zalud vas tako vole.
vaša je ljubav mrtva.
nju su pokopali davno.

Pa ipak.uboge moje,
nikoga do vas nemam -
do boli!

Topim vas dahom svojim,
na mlado sunce vas nosim,
al vi ste jednake uvijek -
uvijek ste tužnije,tanje

malene, male moje!

I jesen kad već dođe,
i proljeće kada požuti
rano,
ja sved vas ludo molim
i suzama vas pitam:
za kim ste žalosne tako,
za kim venete tako,
uboge ruke moje?

Ali vi nećete reći!...
Šutite uvijek šutite
nujne;
pa i ja onda zašutim
i stisnem se bliže k vama,
a za kućom netko prođe
i lišće padati stane -
i svuda, svuda je tama ...

OTKOSI ŠUMA

Mirišu mladi otkosi kraj šume
i jutro sunca
što sa njima spava
i jutro sreće
što ponire u me,
što ponire kao miris trava.

Legnem na plašt, slušam, kako šušti
i kako ptice
iz šume niču,
zrikavci nujni
nujnim glasom zriču:
val suhe kiše nad livadom pljušti..,

I dogodi se tog otajnog časa
da mi se nekad
kao janje bijelo
prikrade tiho
između zlatnog klasa
podsjeti me na zdravlje i selo...

I podsjeti me nečeg, ne znam čega,
da sklopim ruke
i plačem.

JA

Što je dan, što je noć,
Što sam ja!?
Sjena stare kuće jedne,
san na stazi žene bijedne.
Pjena vala ubrzana,
pjena - da.

Ja sam samo žuta grana,
zvono kasnog ljetnog dana,
na grudima živa rana,
suza što je Bogu pala,
spokoj zadnjeg bijelog vala,
igra, sjenka - -
igra mala!...

SUNCE

Sunce!

Sunce!

Kako te dugo nisam vidio.
već cijelu godinu,
samo četiri bijela hladna zida,
sjever, što pod prozorima vječno rida
i težak gvozden strop.

Danju te slušam. kako hodaš oko kuće,
tapkaš s djecom po lišću i plasću.
trčite po livadama, ptice tražite po hrašću
A kad dan svoj plašt za gorom svuče,
mračne se sjene u sobu uvuku,
tek san mi ostaje o tebi
i suza koja u vječnome muku.

Onda mi se čini.
da je negdje daleko, jako daleko
kućica sunčana u šumi na čistini
i u njoj mali mekani krevet.

I sve je tiho u njoj. Tako tiho i suncem obasjano
da se ni boli osjetiti ne mogu.
da čovjek zaboravlja tko je,
da ne zna već za patnje svoje
i spokojan zatvara oči...
Sunce!
Sunce!

O KIŠICE, O SESTRICE ...

O kišice, o sestrice
tuge moje mojih noći, bola moga,
i mene svi su ostavili,
al moje srce jošte bije.
al moje srce još se vedro smije,
jer Bog me nikad ostavio nije.

Što plačeš, mala kišice,
pod prozorima ove noći žalosne,
svi mostovi su pozaspali davno
i djeca davno prošla su preko njih?
O, kišice, o, sestrice!

Što plačeš, mala kišice?
Za svjetla što se tiho zgasiše,
i krošnje što se redom sklopiše,
za ljude što su žurno otišli
i vrata oštrim čavlom zabili?

Što plačeš pustoš neba crnoga,
prazninu noći pustih grobova,
za mrtvim glasom što se vinuo
i nestao ko sjenka poljima?

PTICE

Male su ptice zaboravile šta su.

One su mislile da su igračke zlatne
koje su jutros zaboravila djeca,
one su mislile da su pupovi rani,
jorgovani.

Iz susjedova dvorišta istrčalo je dijete,
mala mu se nožica ustavila u trku,
lankim je prstićem opisalo srebrnu kružnicu
čuda...

ŽUTO VEČE

Žutim svjetlom odavno dogorjele su svijeće
i nema već one plave svjetlosti
i nema onih svjetlih titraja...
Crnim velom ogrto je nebo,
zemlja i ljudi -
i cvijeće,
jer posljednje svjetlo popio je dan.

I dječji je suton ulicom prošao:
Od sjene do sjene.
Od kuće do kuće,
kroz zavjese tada je sišo
i sobom je doveo san...
Danas je žutim svjetlom dogorio dan.

SLIJEPA DJEVOJKA

Htijela bi, Mala, da li nešto pričam...
da li nešto pričam. A što da li pričam sada?
Dani su žalosni kao i lani.
i na svakoj grani
lišće žuti i pada -
što da ti pričani sada?

Htijela bi. Mala, da li nešto pričam -
da ti nešto pričam ...!
A što da li pričam sada?
Vani su žalosni, jesenji dani,
umiru magle, miruju vrh zgrada
i suton pada.

Hoćeš li priče o bojama što mru
kad lišće žuti i pada.
kad sive kiše jecaju u žlijebu ...

Još jedan tren samo pa će umrijeti boje.
umrijet će dan,
i žuto će lišće padati sa grana.

RAŠIRIH

Raširih ruke, o večeri, propni
sva bijela jedra, sve milosti svoje,
ugasi crnih mojih čežnja boje -
digni me u vis, u svemir me popni!

Raširih ruke, o zanosa! Šume
vjetrovi silni. Jače vijorite!
U nebo teku, i u nebo svite
moje su ruke. Bog će danas u me!.

Raširih ruke, posjedajte, boje -
sestrice moje, ptice, kukci, bube.
Svu noć će kose vijoriti moje,
svu noć će usne moje da vas ljube

Raširih ruke, uđite! Ma njima
bit će i za vas žara i topline,
u mojoj duši šumi more rima
jecaju večernje, tople violine.
Raširih ruke, skrivajte se u grudi,
u nebo silnih zvijezda ja se gubim.
Šume, o djeco, kuće, polja, ljudi,
ja danas ljubim,
ljubim,
ljubim,
ljubim!...

U TAMNICI

Godine duge već ne vidjeh sunca,
niti osluhnuh ševinu pjesmu;
stisnut
u mraku vlažne tamnice mračne,
okovan lancima vječnog bola,
tek sanjat mogu visine zračne -
ljepote rođenog dola.

A u meni bješe stotina srca -
stotina mladih, krilatih ptica;
opit
suncem i snagom za kamen gore,
vjerom za buru kreševa duga,
mišljah: da kritikom bih stišao more,
srušio hrast sred luga.

U meni bješe ljubavi more;
topline za sve uboge ljude -
radosti
za sve okrutne dane života,
smisla za sve prezrene, bijedne. -
za one što žive poput skota
bez nade jedne.

A sada? Trunući ovdje,
gušeć se memlom, vlagom i bolom.
ništa,
ništa me tako gorko ne boli
ko miso usred vječite tame:
da sve što imah trune i gine.
a samo za me!

ČEŽNJE I BOLESTAN MLADIĆ

Noć miriše sijenom. I zvijezdama sa svoda.
- Prođi preko prijelaza dok mjesec ne prohoda,
pa poslušaj, molim te, kada sumrak dolazi:
tko to uvijek oko moje kuće prolazi!

Čuo sam ga noćas! Baš su negdje žita
spremala se krišom da do jutra dozore,
a ja nisam mogo uzdržati više,
a ja nisam mogo da ne otprem prozore;
i da žita dozore - -

Ujutro je pijesak gorio na drumu,
preko njega je prošio sedam rujnih makova;
ptice su me zvale da idem u šumu,
a ja nisam mogo:
sudbina je takova...!

Putniče sa ceste, mila djevojko,
prođi preko prijelaza...
ja sam bolestan, pa pogledaj, molim te.
kada sumrak dolazi,
tko to uvijek oko moje kuće prolazi...!

UMIRANJE DANA

Smirili se glasovi
modre neizvjesnosti dana;
sad brižni pečati žurbe
ne zatvaraju sitne svrhe života.
Velike povorke oblaka svuda je mir...
tišina
ko neke utruđene duše;
i zvona već ne zvone
preko zamrlih tornjeva,
i šume već ne šume -
ne uzdišu za crvenim bokorima zvijezda.

Sve šuti
i sluša
i prisluškuje,
kako se pod nekim tajnim
i nepogrješivim zakonima
i opet jedan dan
gasi
i gasi
i nestaje
u vječnost -

NIZ CESTU POĐEM

Niz cestu pođem - za mnom ide tuga,
u šumu bježim, ondje već me čeka;
utjehu ištem, tuga mi je druga,
u sobu zađem, i tamo me čeka.

Svud tuga, vječna bol i tuga:
ispružim ruke pa i na njih sjeda...

Zaboli me duša, i zvona me rasplaču,
rasplaču me pastiri u dolu,
sjetim se nečeg, ja ne znam čega,
i duša mi krikne u bolu.

**TI KOJI SI SKLOPIO CVIJEĆU
ZLATNE VLATI...**

Ti koji si sklopio cvijeću zlatne vlati.
utišao žubor potoka u vlaču
i šumor grana
i boli onih što kroz dane pate.
smiluj se, siđi, i k meni se vrati!

Ti koji si sklopio cvijeću zlatne vlati.
utišao žubor potoka u vlaču
da ptice sniju i da zvijzde gore,
u miru tihom spava sitna buba:
Smiluj se, dobri, i k meni se svrati
i svojom tihom nevidljivom rukom
zaklopi vječno ove oči moje!

MRAK

Mrak je u sobi mojoj -
kao nešto što tako lijepo ispunja hodnike
hladnih, plavih samostana -
samoću tajnih obala...
Mrak je u sobi - kraj mene
i njegova prisutnost
tako lijepa i tako dobra
kao i sanje moje mladosti
koje su čitavog svojeg vijeka zalazile
za tajni horizont moje duge
a da nijesu našle svojega sutona
koji bi ih ogrnuo crninom,
koji bi im ugasio sunce -
sunce: - čežnje
za tobom

PRAZNINA

Kako je tužno kad su boje sure
i ljudi prolaze i ništa ne misle,
a žene kod kuće ko sjene se stisle
i šute i tupo kroz prozore zure,

kad ulicom prođe sve što sretno živi
i nitko ni riječju Boga ne nazove,
kada kiša šiba mračne jablanove
i muklo se spušta vlažni suton sivi.

O, kako je tužno kad je život prazan,
kada pusto teče ko voda u žlijebu,
ko oblaci vjetrom nošeni po nebu ...

A u noćnoj tami na raskršću gradskom
stara crkva kisne - znamen svoga vijeka,
i Bog u njoj plače i uzalud čeka.

NOĆ

Otajna dolazi noć.
Iz daljina, dalekih daljina,
prozirna, laka, od rose čišća,
s glavom divnom, zamišljenom,
i kosom punom lišća.

S proplanka ide
laganim hodom.
Vjetar joj igra prozirnim velom,
i njene oči, sanjive plave,
sklapa pod visokim čelom.

Jablani šume
od daha njena.
Potokom gorskim u zlatnom čunu
došo je mjesec noseći sobom
košaru jagoda punu.

A gore visoko,
visoko ko što su dječije čežnje,
zvijezde su stale i budno stoje.
Noći, sestrice mila, utjeho tužnih,
pohodi i dvorove moje!

MRTVO SUNCE

Prerano gasiš se, sunce,
bijela radosti moja,
drumovi puni su ptica
i trave crvenih boja.

U šumi, u visini,
snove sam poslao svoje,
jošte ni minuli nisu
niz tihe dvorove moje.

A ti se već gasiš, toneš,
i crne koprene bacaš.
Kud ti se tako žuri,
kud tako žurno koračaš?

JUTARNJA ŠETNJA

Ispod grana,
u sjenama,
jošte niže,
gdje dragulje mjesec niže
u proljeća rana,

tihim hodom
proć ću danas
da se molim -
tiho dobrog Boga molim
nad samotnom vodom:

za nju,
za vas
i za onu malu braću
što uz žuti tihi krevet
u bolnici
plaću.

Da im ova
tiha noćca bude dobra,
da im sklopi tihe oči
i izljubi u samoći
usta puna snova.

LIŠĆE

Na blatnom putu nema traga dana,
bolesna večer preko grane šuti,
i lišće pada i ko ludo žuti
s ogoljelih, žalosnih platana.

I putem leti, putem pada samo
kao iz krila, nekih suhих ruku,
i zvoni... jeca... jaduje u muku
i skreće nijemo do čempresa tamo.

Tamo je mnogo ko povorka stalo
i noći duge sad bez nade trune.
Zašuti. A kad vjetar s nove dine
prene se, šušne novo što je palo.

I tako cijele ponoći i zore
bez traga sunca i radosti dana
za kućom pada sve za granom grana
i žute svijeeće posmrtničke gore...

STRAH

Slomi se jedna grana

- sama?

Na zemlju

pade

- žuta.

I lišće šušti ko ludo

i pada

vrh zgrada

i puta.

Šume jablani crni,

šume

u noći

ko dusi

- sami...

I lišće s vrhova pada

i pada

kraj zgrada

u tami.

A tamo dalje - gore

propelo

križevi

Putovi

- kiše.

Novembar kašljuca u granju

sve niže

i bliže

- sve tiše.

Miču se crne sjene,

idu
i šute
ko ure
- kasne.
Na kraju nijemog sela
svijeća
- dah cvijeća -
- gasne.

Čekaš me - znam: evo
idem
k Tebi,
sestrice
- smrti!

JUTRO

Osvanulo je jutro. | iza sklopljenih očiju i stisnutih zubi.

Jutro žuto, kišljivo i tužno...

I lišće pada i grane vise nemoćne u zraku.

Jer kiša sve jače pada -

Sad se treba sjetiti svega što je bilo i u jecaju se gubit...

i glavu prekriti rukama i zaplakati bez riječi. `

Jer se nikada neće vratiti ona,

neće se nikada vratiti dani prvih ljubavi

sastanka

i drhtanja u nenadanom susretu.

Neće se vratiti veselje ,

i noći kad smo pjevali serenade

i pili vino i oči djevojačke u snima,

kad smo uzdisali i padali u sevdah i tugu.

Sada je jutro,

kišno jesensko jutro, ostalo bez svega,

i sjećanje ko talog na dnu čaše,

ispravnost i -

Ah!

Kiše plaču, i padaju i plaču, |
i umiru u žljebovima iza kuće,
suhim dugim prstima izvijaju
tužne uzdahe i poglede
i mutnu, neobjašnjenu bol.
Uvlače se na prozore

i padaju po podu, stolu i krevetu,
i zamataju u neku neuglednu boju
svijet i misli u njemu...

DA LI SE SJEĆAŠ?

Otajna noć. Pognutih glava
ko dusi. Između zamrlih polja
kasaju konji.

Idu i šute. Zamišljen otac
roni kroz tajac, udara bičem.
Zvijezde se miču.

Za nama negdje ostalo selo,
majka i braća, družica lijepa
s očima krupnim.

Voćnjaci puni kasnoga ploda,
banjak na kome otac sjedi
u zimske noći.

Jošte nešto tako boli,
ja ne znam što, ali ga ćutim
dok kola idu.

Brazde se puše. Tišina. Mračak.
Na polju pjeva šturak uz strn:
crn... CIN...

Otajna noć... otavom pokrit
išo sam nekud - nešto sam htio.
Da li se sjećaš?

ŠKROPE KIŠE

Škrope tople, dobre kiše,
moja duša mala ima sedam rana:
šumi bujna krošnja raspjevana,
mokra žito diše...

Spusti majko, vela,
odviše je težak miris ananasa,
gasnu ruke, melodije mladog glasa
doživlju me rodna sela.

Ja sam tužan, bolan, bolan jako,
mene tako bole-tvoje oči...
Škrope kiše, zar nema pomoći" ...
Mati, samo malo, malo tako...

UGASIO SE DAN...

Ugasio se dan, pun žarkog živog svjetla,
i boje pomriješe u pogaslom žitu,
već tajna večer nađe i zadnju travku skritu,
daleko negdje plače glas divljeg pijetla.

Kroz polja i kroz rijeke dah božji drhtom prođe
i zaleprša tiho u ovršju, u hrašću,
zrikavci svi redom zaspashe u plašću,
sve se tiho smiri i u san plavi pođe.

A gorskom rijekom tankom u srebrnom čunu
mjesec, blijedi dječak, spušta se na valu:
u ruci nosi cvijeća košaricu punu
i prosiplje ga putem, livadom, po džbunu.

TI NE VJERUJEŠ...

Ti ne vjeruješ:
samo slušaš. Riječi slušaš
kako zvone u mjesečevom čunku
i plače rosa i korak umire
po ovlaženom šljunku.

Ali kad bi znala
za ljubav koja je vrh nas negdje,
ali, koja se ne može reći,
skinula bi veo sa svojega lica
i prezrela bi riječi.

Ali ti ne vjeruješ.
Samo slušaš. Riječi slušaš
kako mru u mjesečevom čunku,
i kako plače rosa i korak umire
po ovlaženom šljunku:

NIZ CESTU POĐEM

Niz cestu pođem - za mnom ide tuga,
u šumu bježim, ondje već me čeka;
utjehu ištem, tuga mi je druga,
One su mislile da su igračke zlatne
u sobu zađem, i tamo me čeka.

Svud tuga, vječna bol i tuga: jorgovani.
ispružim ruke pa i na njih sjeda...

Zaboli me duša, i zvona me rasplaču,
rasplaču me pastiri u dolu,
sjetim se nečeg, ja ne znam čega,
i duša mi krikne u bolu.

OTKOSI ŠUMA

Mirišu mladi otkosi kraj šume
i jutro sunca
Što sa njima spava
i jutro sreće
što me ponire,
što ponire kao miris trave.

Legnem na plast, slušam, kako šušti
i kako ptice
iz šume niču,
zrikavci nujni
nujnim glasom zriču:
val suhe kiše nad livadom pljušti...

Dogodi se tog otajnog časa
da mi se nekad
kao janje bijelo
prikrade tiho
između zlatnog razreda
podsjeti me na zdravlje i selo...

Podsjećam me nečeg, ne znam čega,
da sklopim ruke
i plačem.

VEČERAS

Večeras je nenadano došlo sunce
na otvoren prozor k meni.
Ne! Samo sam htio
dići ih bolne u sjeni.

I netko je tada prišao krevetu mome
i lako mi pridigao glavu -
da mu se zahvalim, oh, da ga vidim
u večer toplu i plavu.

A sunce se tad rastužilo samo
i sklopilo sanjive oči,
a ja sam tek vidio borove crne
i sjenu do sjene u noći.

UMIRU DANI

Umiru dani. Prolaze tiho,
bez riječi, gase se nužno
i odu, odu.

Umiru dani. Prolaze tiho.
Stare se grane spuštaju nužno.

Topet jedno veče. Jedno nužno veče
kad žuta svjetla gore i krevet ludo cvili
i duša kao luđak na poslušnost se sili
i šuti, trpi, snosi, dok sve preko nje teče.

I opet jedno veče uzdaha i boli
i umiranja tihog, dok gradom korak zvoni,
dok mozak šumom gori iu bezdan roni.

JA NE ZNAM LICA TVOJEGA

Ja ne znam lica tvogega
nit korak poznam tvoj -
jesi li mi brat ili sestrice
ili si strah tek moj?

Ali svake noći umorne,
u ponoć gorku, zlu,
kada me nada ostavlja,
ti si pred vratima tu.

KAD UMREM

Ući će moja majko,
mnogo blijeda i mnogo zamišljena,
i drhtavom će rukom posut smilja
i svetog drvca vrh uzglavlja moga.
I tada će nahraniti ptice iza kuće
i upaliti svijeću kraj loga...

I onda će sjesti
pa će moliti.
Suton će doći sa crvenom kapicom
i provirit će na prozor
pa će se začuditi,
a majka će gledati u smilje
i dječje lice na jastuku
i zaboravit će dalje da moli.

I ja ću se začuditi...
Čudit ću se da sam nekad bio
i da sam ovo u raspadu tijelo
sačuvat htio.
Čudit ću se da sam drukčije snio
i da nisam znao
ništa više! -

Bilješka o autoru:

Đuro Sudeta

Rođen je 1903. u Staroj Plošćici kod Bjelovara. Na daljnjem školovanju u Zagrebu obolijeva od tuberkuloze. Nakon mature 1922, posao dobiva 1923. u Virju. Radi kao učitelj, pokreće Naš list i uređuje svoju prvu zbirku pjesama.

Godine 1925. zdravstveno mu se stanje pogoršalo pa odlazi na oporavak u slovensko lječilište Toploščicu. Poslije neuspjelog oporavka slijedi još jedna operacija, a ubrzo zatim, 30. travnja 1927. umire u koprivničkoj bolnici.

U kratkom životu izlaze mu dvije zbirke pjesama: „Osamljenim stazama" i „Kućice u Dolu", a napisao je i nekoliko novela i feljtona.

Pjesnik je sutonskih ugođaja, kiše, tjeskobe, bolesti i umiranja, ali je željan sunca, vedrine, proljeća i harmonije, a suočen s realnošću bolesničke postelje.

Pisao je pjesme, članke i političke rasprave u "Luči", "Hrvatskoj prosvjeti" i "Vijencu".

Sudeta je lirik pun neposrednosti, stvaralac religiozna nadahnuća, koji traga za utjehom samotnika i traži iskupljenje u idiličnom miru snježnobijelih crkava.

Od mnoštva pripovjedaka izdvaja se moderna lirsko-fantastična pripovijetka "Mor", koja tematizira čovjekovo otuđenje od prirode kao posljedicu tehnološkog napretka i težnje za materijalnim dobrima.

Sadržaj:

PREDGOVOR KNJIGE	05
MISAO NA SMRT	07
RUKE	08
OTKOSI ŠUMA	10
JA	11
SUNCA	12
O KIŠICE, O SESTRICE	13
PTICE	14
ŽUTO VEĆE	15
SLIJEPA DJEVOJKA	16
RAŠIRIH	17
U TAMNICI	18
ČEŽNJE I BOLESTAN MLADIĆ	20
UMIRANJE DANA	21
NIZ CESTU POĐEM	22
TI KOJI SI SKLOPIO CVIJEĆU ZLATNE VLATI	23
MRAK	24
PRAZNINA	25
NOĆ	26
MRTVO SUNCE	27
JUTARNJA ŠETNJA	28
LIŠĆE	29
STRAH	30
JUTRO	32
DA LI SE SJEĆAŠ?	34
ŠKROPE KIŠE	35
UGASIO SE DAN...	36
TI NE VJERUJEŠ...	37
NIZ CESTU POĐEM	38
OTKOSI ŠUMA	39

VEČERAS	40
UMIRU DANI	41
JA NE ZNAM LICA TVOJEGA	42
KAD UMREM	43
BILJEŠKA O AUTORU	44
SADRŽAJ	46

IZRAĐUJEMO I VAŠE DIGITALNE KNJIGE

Izrađujemo i vaše digitalne knjige

Svatko tko namjerava objaviti ili napisati knjigu sasvim sigurno je svjestan i činjenice, da ga nakon što završi knjigu čekaju dugi i naporni pregovori s tiskarama i izdavačima oko toga hoće li uopće i kad ta knjiga biti otisnuta i dostupna potencijalnim čitateljima.

Kako je objaviti ako je nitko ne žele tiskati

Poznato je i to da vlasnike izdavačkih kuća ponajviše zanimaju komercijalni naslovi, te da im književno i kulturno vrijedna djela nisu, ni prioritet, ni uvjet opstanka. Upravo iz tih i takvih razloga jedan dio knjiga u koji su autori uložili mnogo truda se nikad, ni ne objavi ili su autori prisiljeni knjigu tiskati u vlastitoj nakladi.

Mogli ste taj dio posla povjeriti i nama

Svima koji su u nedoumici o tome kako i gdje da objave svoju tek završenu knjigu, svakako savjetujemo da razmisle i tome da taj dio posla povjere nama, odnosno o tome da se ta knjiga objavi u digitalnom formatu, koji možete vidjeti i na stranici www.digitalne-knjige.com.

Izrada takve knjige višestruko je jeftinija

Izrada takve knjige jeftinija je od tiskanja knjige u bilo kakvoj nakladi. Knjiga je slična pravoj papirnatoy knjizi, navigacija i snalaženje u knjizi bitno su jednostavniji, stranice se listaju na sličan način, a svaka knjiga posjeduje i mogućnost printanja.

Digitalne knjige medij su budućnosti

Digitalne knjige medij su koji će njihova jednostavnost i pristupačnost učiniti neobično važnim. Da je to zaista tako uvjerali smo se i na vlastitom primjeru. U svega nekoliko mjeseci deset dosad objavljenih knjiga preuzeto je čak 3500 puta, a neki od pisaca čija smo djela objavili naše su knjige uvrstili i u popis svojih objavljenih djela na stranicama društva književnika.

Za sve druge informacije vezane uz izradu i vaše digitalne knjige kontaktirajte nas na slijedeće načine:

E-mail adresa: digitalne.knjige@gmail.com

Prilog – Ugovor o korištenju digitalnih knjiga

Digitalne knjige by Impero present dopušteno je koristiti samo za osobne potrebe korisnika, čime želimo izbjeći bilo kakvu mogućnost zloupotrebe autorskih prava autora knjige. Korisnici ih mogu slobodno pregledavati, kopirati, umnožavati te pokazivati i slati prijateljima ili svim onim za koje misle da bi ih takvo što moglo zanimati, no svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga ostaje isključivo i nepovredivo pravo stranice www.digitalne-knjige.com.

*Nenad Grbac iz Zagreba, kao nakladnik, s jedne strane (u daljnjem tekstu: nakladnik) i posjetitelj stranice www.digitalne-knjige.com kao korisnik usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) zaključuju klikom na link *Prihvaćam ugovor o korištenju knjige prije njezina preuzimanja(download), sljedeći:**

UGOVOR O KORIŠTENJU DIGITALNIH KNJIGA by IMPERO present

čl. 1.

Ugovorne strane su suglasne da se digitalnim knjigama nakladnika korisnik može koristiti samo za osobne potrebe, pri tome ničim ne ugrožavajući autorska prava nakladnika i pisaca koji su nakladniku dali suglasnost da objavi njihovo djelo.

čl. 2.

U skladu s prethodnim člankom, korisnik knjigu može pregledavati, kopirati, umnožavati i slati svima onima za koje

smatra da bi ih knjiga mogla zanimati, a nije mu dopušteno mijenjati sadržaj knjiga, dopunjavati ga, kao ni bilo kakva izmjena u izvornome kodu knjiga (bilo u binarnom ili izvršnom obliku).

čl. 3.

Ugovorne strane su suglasne da je svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga nakladnika zabranjena odnosno isključivo i nepovredivo pravo nakladnika.

čl. 4.

Slijedom prethodnog članka zabranjena je bez znanja i suglasnosti nakladnika i pisaca bilo kakva komercijalna ili reklamna upotreba digitalnih knjiga, njihovo korištenje u državnim i privatnim ustanovama (fakultetima, školama, knjižnicama, knjižarama i slično).

čl. 5.

Temeljem članka 3. ovoga ugovora zabranjena je i distribucija digitalnih knjiga nakladnika putem elektroničkih medija i Interneta.

čl. 6.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a sve sporove proizašle iz njega ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno, dok se u suprotnome ugovara stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Đuro Sudeta

UMIRANJE DANA

Vlastita naklada

Nenad Grbac

Srednjaci 22, Zagreb

Mob: 095/853-03-40

E-mail: digitalne.knjige@gmail.com

Urednik:

Nenad Grbac

Sudeta, Đuro

UMIRANJE DANA

www.digitalne-knjige.com

ISBN 978-953-354-343-7

Đuro Sudeta

UMIRANJE DANA

Virtualna antologija hrvatske poezije

Đuro Sudeta

UMIRANJE DANA

Virtualna antologija hrvatske poezije